

Posudek na bakalářskou práci Josefa Beneše

Pro začátek bych měl uvést, že jsem měl možnost předloženou bakalářskou práci možnost vidět již jednou v minulém semestru, kdy nebyla nakonec obhajována. Musím konstatovat, že práce se výrazně zlepšila a splňuje formální požadavky PřF JU. Přesto k ní mám řadu výhrad.

Autor se v předložené práci věnuje vlivu managementu druhově chudých produkčních luk na střevlíky. Zjistil, že v sečených a nesečených plochách žijí jiné druhy střevlíků, takže je i pro zachování relativně běžných druhů nutné diverzifikovat současný uniformní management většiny středoevropské krajiny. Téma je to velmi aktuální a zajímavé, intenzivně obhospodařované degradované louky tvoří jeden z hlavních prvků české krajiny a způsob jejich obhospodařování je pro ochranu české přírody přinejmenším stejně významný jako management zvláště chráněných území. Toto téma je také momentálně celoevropsky intenzivně studováno a diskutováno, autor proto mohl vycházet z poměrně rozsáhlého seznamu zdrojů.

První věcí, které si člověk všimne již při zběžném prolistování práce je velké množství drobných i větších formálních chyb, překlepů a neobratných spojení. Nebudu je zde sáhodlouze vyjmenovávat, je jich tolik, že jsem si je po přečtení několika stran přestal značit. Pro ilustraci například nedodržování formátu citací (odstrašující příklad je v posledním odstavci na 1. straně Úvodu) nebo prezentace výsledků ordinačních analýz (včetně drobností typu desetinných teček).

Pokud se do práce oponent hlouběji začte, zjistí, že autor velmi zanedbal studium literárních zdrojů. Na téma vlivu seče různých luk na společenstva bezobratlých i rostlin, bylo publikováno relativně velké množství prací. Téměř žádná z nich však není uvedena v seznamu referencí, autor cituje vesměs obecnější práce o vztazích mezi diverzitou a prostředím, případně práce zabývající se jinými typy managementu nebo dokonce jinými typy biotopů. Celý text je navíc psán velmi obecně a nekonkrétně, pokud začne člověk alespoň trochu pátrat ve zdrojích literatury (nebo některé z nich zná), velmi rychle zjistí, že jsou citace obvykle uváděny u informací, které nejsou v dané práci obsaženy. Celý text působí jako by ho jeho autor napsal a teprve poté hledal zdroje, které by citoval. Tímto si nejspíše občas vypomůže každý, nelze tak ale psát celé texty, zejména pokud se jedná o rešeršní úvod k bakalářské práci!

Metodika je již psána lépe, jde o nejzdařilejší část práce. Obsahuje však poměrně velké množství naprosto nepodstatných informací, jakými je například způsob označování pastí v terénu nebo popis determinace střevlíků pod binoklem. Z metodiky taktéž vyplývá, že nebyl úplně vyrovnaný design studie. To ovšem není chyba bakalanta, ale státní ochrany přírody, která projekt financovala a nakonec nedodržela naplánovaný design. Autor se s tím však popral obstojně a statisticky data zpracoval opatrně a vhodnými metodami.

Prezentace výsledků je velmi nešťastná. Výsledky ordinačních analýz jsou prezentovány vykopírovanou tabulkou z log filu (dokonce bez překladu do češtiny!), obrázky nemají dostatečně samovysvětlující legendu. Z textu vyplývá, že na celé lokalitě žijí jen jednotliví jedinci, maximálně stovky jedinců, zachycených druhů, to samozřejmě není pravda. V charakteristice společenstev je komentována inklinace některých konkrétních druhů k sečeným nebo nesečeným plochám. Bohužel ale nejsou komentovány dominantní druhy, ale často druhy s velmi malým zastoupením v sebraných datech (dokonce svižník polní zastoupený v celém souboru dat jedním jedincem je komentován hned jako druhý v pořadí a je významný pro další interpretace výsledků). To dost odporuje prvnímu ze dvou cílů práce, jímž mimo jiné mělo být i zhodnocení vlivu seče na abundanci zjištěných druhů.

Druhým cílem práce bylo zkonfrontovat výsledky s existujícími poznatky. To je obvykle obsahem diskuze. Diskuze předkládané práce je však opět velmi povrchní, zabírá necelé dvě strany textu. Opět se v ní téměř nevyskytují práce úzce související s diskutovanou

tematikou. Je to velká škoda, protože by se pak autor mohl zaměřit na problematiku z širšího hlediska než je komplex luk v NPP Babiččino údolí. Jednotlivé odstavce textu na sebe navíc nenavazují a netvoří žádný logický myšlenkový tok. Naplnění druhého cíle mělo rovněž „přispět k potenciálním návrhům vhodného managementu v souladu s turistickým využitím území“. Tuto zajímavou a důležitou část práce shrnuje jedna hodně obecná věta o tom, že „...heterogenitu by měla zajistit časově a prostorově diverzifikovaná seč...“. Žádné konkrétnější návrhy však v práci uvedeny nejsou, turismu není věnována ani zmínka. Práci uzavírá Závěr, který je obsahem i formou spíše abstraktem.

Předložená práce zpracovává zajímavé téma, autor determinoval velké množství materiálu a získal zajímavé výsledky. Samotný text práce je však velmi odfláknutý, práce není dotažena do konce. Splňuje sice všechny formální požadavky na bakalářskou práci PřF JU, musím ale navrhnout hodnotit ji stupněm „dobře“.

Do diskuze mám dvě otázky, jednu šťouravou k prezentaci výsledků, jednu obecnou.

- 1) Proč vysvětluje první osa obou ordinačních analýz 100 % variability vztahu mezi druhovými a environmentálními daty, zatímco ostatní 3 uvedené osy nevysvětlují z dané variability ani procento? A opravdu si autor myslí, že je toto nutné čtenářům prezentovat? Takto bych mohl komentovat i další uvedené statistiky...
- 2) Přemýšlel autor o tom, jak by mohla nebo měla vypadat časově a prostorově diverzifikovaná seč v celých krajinných celcích probíhat v praxi? Co by bylo podle jeho názoru nejlepším řešením z hlediska ochrany přírody i použitých financí?

V Českých Budějovicích 20.5.2011

Robert Tropek
